

2 000 vuotta, 2 000 sivua sarjakuvaa.

Angoulêmen tämänvuotisten sarjakuvafestivaalien yksi puhutuimmista aiheista piirtäjien keskuudessa oli 10 vuotta täyttäneen laatukustantamo L'Associationin julkaisema jättimäinen

sarjakuvakirja Comix 2 000. Kustantamo päätti juhlistaa vuosituhanen vaihdetta 2 000-sivuisella sarjakuva-antologiassa, jossa on 324 taiteilijaa 29 maasta.

teksti

Ville Hänninen

Idea vuosituhanen vaihteessa julkaistavasta 2000-sivuisesta, hillittömän isosta kirjasta, jossa olisi L'Association-kustantamon väen suosikkeja eri puolilta maailmaa, pyöri keskusteluissa viitsinä useiden vuosien ajan. Lopulta Assot päättivät vain tarttua tuumasta toimeen. He tilasivat tarinoita arvostamiltaan sarjakuvataiteilijoilta. Lisäksi sana levisi ystävien ja tutujen kautta maailman eri kolkkiin.

Käännösongelmien välttämiseksi kaikkien sarjakuvien oli oltava mykkiä eli niissä ei ole puhkupuolia tai tekstiä. Tämän vuoksi Comix 2000 -kirjan kansainvälinen levitys on luonnollisesti helpompaa. Sen levikki onkin varsin mukavat 12 500 kappaletta. Suomessa mötikkaa saa ainakin Kukurorista ja Good Fellowsista.

Millainen punakantinen, sidottu opus on sitten käytännössä? Sitä voisi luonnontia eräänlaiseksi "vaihtochtosarjakuvan" Kuka kukin on -teokseksi.

Jo kokonsakin vuoksi kirjaa on käytännössä mahdotonta lukea kannesta kanteen. Lukija käyttää sitä etsien tiettyjä tekijöitä ja silmäillen yleisesti tyylien kirjoja.

Yleensä eri kokoomateoksien tai antologioiden ongelma on niiden hajanaisuudessa. Hyvätkin sarjat hukkuvat yleiseen linjattomuuteen. Comix 2000 -kirja on eri maata.

- Valitsimme sarjakuvat puhtaasti oman makumme mukaan. Pyrimme olemaan valinnoissamme objektiivisen subjektiivisia. Emme tahtoneet ketään

mukaan vain siksi, että hän sattuu olemaan kuuluisa, kertoo kirjan toimittanut Jean-Christophe Menu.

Comix 2 000 tuokin painokkaasti esiin nuoria, suurelle yleisölle tuntemattomia taiteilijoita. Vaikka joukossa on Marc-Antoine Mathieun, Maxin ja Julie Doucetin tapaisia, laajemmin tunnettuja ja tunnustettuja sarjakuvapiirtäjiä, paino on 1990-luvun lopulla alalle tulleissa piirtäjissä.

Samalla se osoittaa konkreettisesti sarjakuvakentän kansainvälistymisen.

Eurooppaan on siinnyt lyhyessä ajassa joukko sarjakuva-antologioita, joissa julkaistaan erimaalaisten taiteilijoiden tarinoita. Piirtäjät kiertävät innokkaasti alan festivaaleilla ja tuovat uusia vaikutteita kotimaahansa. Comix 2000 -mötikässä vaikutteet ja trendit ovat kaikki yksien kansien välissä, vaikka ranskalaisen kustantamon näkökulma onkin häpeilemättömän Ranska-keskeinen. Kirjassa on peräti 145 ranskalaista piirtäjää, joista osaan on selvästi sovellettu eri laatukriteerejä kuin ulkomaisiin piirtäjiin.

Suomalaiset hyvin esillä

Suomalaisia kirjassa on mukana mukavat seitsemän kappaletta: Matti Hagelberg, Kati Kovács, Hans Nissen, Terhi Numminen, Jenni Rope, Katja Tukiainen ja J-P. Valkeapää (käsikirjoitus Nissenin tarinaan). Lisäksi lukuun pitäneä laskea alunperin ranskalainen mutta jo vuosia

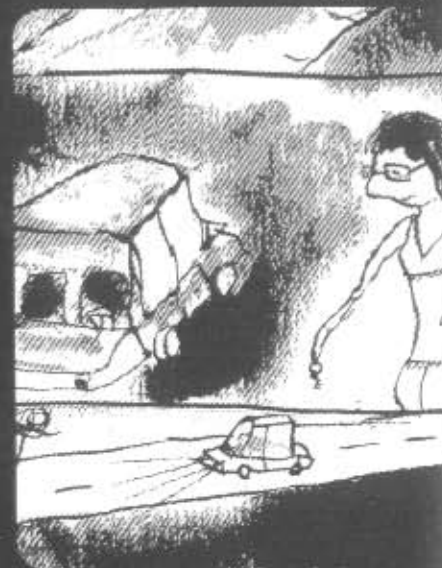
Suomessa asunut Naisen kanssa -sarjakuvan piirtäjä Stephane Rosse.

Kirjassa on erikseen suomenkielinen esipuhe. Suomi on siis kelpuutettu "sarjakuvan viralliseksi kieleksi" yhdeksän muun kielen ohessa.

Seitsilkko luo varsin mukavan kuvan tämänhetkisestä suomalaisesta sarjakuvasta. Tyylien ja tarinoiden kirjo on moninainen. Naisen kanssa -sarjakuvan piirtäjä Stephane Rossen perinteisempi jälki saa rinnalleen esimerkiksi Hans Nissenin ja Jenni Ropen tekniikkakokeilut.

Rosselle mykkäsarjakuvan vaikea laji ei ole uusi ja tarinan teko sujui ongelmitta.

© JENNI ROPE

- Minulle mykkäsarjakuvan tekeminen on helppoa, koska piirrän Naisen kanssa -sarjakuvaa samalla tavalla. Keksin merkillisiä mielle yhtymiä Teppo Sillantaoksen ja Mikael Gyllingin minulle lähettämistä käsikirjoituksista, mutta en laita ruutuihin tekstiä tai puhkupuolia, kertoo Rosse.

- Rakastan vanhoja kauhu elokuvia, joten tahdoin tehdä tarinan niiden vichkossa hengessä.

Matti Hagelberg ei ollut aikaisemmin tehnyt mykkäsarjakuvaa, mutta piti kokeilua kiinnostavana. Hän muistuttaa, että sanaton sarjakuva on usein vaikealukuisempaa.

- Mykkäsarjakuvan lukeminen on kuin tavaisi vierasta kieltä. Jokaisessa kuvakielessä on omat lainalaisuutensa. Sanattomassa sarjakuvassa ei voi tehdä kovin suuria harppauksia, koska lukijan on kyettävä seuraamaan tarinaa.

Uudenmaan läänintaiteilija Katja Tukiainen puolestaan korostaa mykkäsarjakuvan visuaalista luonnetta.

- Lukijan mielikuvitukselle ja tulkinnolle jää enemmän tilaa. Työ on täydellinen vasta, kun lukija täydentää sen päässään.

- On turha käyttää sanoja, jos saman voi kertoa tehokkaasti kuvilla. Minusta Comix 2000 on hieno kunnianosoitus kuville ja niiden voimalle. ■